

Vizeli Máté:

**A tanítási módszertan megjelenése az
intézményesülő magyarországi népzeneoktatásban –
kiemelt figyelemmel a népi brácsa tanítására**

doktori (PhD) értekezés tézisei

*Pécsi Tudományegyetem, Oktatás és Társadalom – Neveléstudományi Doktori
Iskola, Nevelésszociológia szakirány*

Témavezető: Dr. habil. Herpay Ágnes (DLA), egyetemi docens

Pécs, 2024

Absztrakt

A népi brácsa oktatása nagy utat járt be 1972, a magyarországi táncmozgalom elindulása óta. Szinte a kezdetektől nagy érdeklődés mutatkozott – a néptánc mellett – a népi hangszerek tanulása iránt, amely gyorsan az intézményesülés útjára lépett. 1990-re már az összes népi hangszer elérhetővé vált az intézményes zeneoktatásban, 1998-ban pedig elkészült a népzeneoktatás első, minden hangszerre kiterjedő alapfokú tanterve.

Ebben az időszakban jórészt felnőttek és fiatalok tanultak népi brácsát a zeneiskolákban, napjainkban viszont egyre több kisgyermek kezdi ezen a hangszeren zenei tanulmányait. Ez komoly változás az 1998-as alapfokú tanterv készítésének időszakához képest, és elmondható, hogy a tanterv alapvetései azóta lényegében nem változtak. A tapasztalatok szerint ez több szempontból is hátráltatja a pedagógusokat az oktatás során. Az értekezés célja e problémák forrásának és kialakulásának feltárása, valamint a lehetséges megoldások összegyűjtése.

A kutatás alapvetően két forrástípusra támaszkodik: a vonatkozó szakirodalom és a korabeli oktatásszervezési dokumentumok elemzése, valamint a tudásátadást feldolgozó interjúsorozat falusi adatközlő zenészekkel és gyakorló népzene-tanárokkal. A kutatási eredmények alapvetően igazolták a kiindulási hipotéziseket, amelyek szerint a jövő tanterveinek központi eleme és szervezőelve inkább a hangszertudás lenne a tananyag-központúság helyett. Ezt az elképzelést kiválóan támogathatja a klasszikus hegedűiskolák kiérlelt módszertana.

1. A kutatás motivációja

Szerencsés helyzetben vagyok, mert kutatásomat – a szakirodalmi háttér és az évtizedek alatt összegyűlt népzene-tanítási tudás mellett – számos saját szakmai tapasztalat is támogatja. Öt évesen kezdtem hegedülni a nagykanizsai Városi Zeneiskolában¹. Túlnyomórészt népzene-sz családban nőttem fel, de klasszikus zenét kezdtem tanulni; a városban akkor még népzene-t nem is lehetett intézményes keretek között.

Végül a komolyzenei pálya mellett döntöttem, és felvételt nyertem Budapestre, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolába², hegedű és később zeneszerzés szakra is. Ekkor egy ideig egyáltalán nem foglalkoztam népzene-vel, amíg felkérésre egy folklór ihlette művet nem komponáltam. A darab elkészült, és a nagy sikerre való tekintettel az előadógyűjtése, amiben jómagam is benne voltam, úgy határozott, hogy együtt marad és megtanulja az autentikus magyar népzene-t játszani, így megalakult az azóta is működő Góbé zenekar, amelyben elkezdtem brácsázni.

Két okból választottam ezt a hangszert. Egyrészt nem akartam a klasszikus hegedű tanulmányaim alatt párhuzamosan népi hegedüléssel is foglalkozni a két játékmóddal kapcsolatos különböző hangszertechnikai elvárások miatt, másrészt mint zeneszerzőt, kifejezetten érdekelt a népi brácsajátékkal kapcsolatos harmonizálás. Tudásom elmélyítése érdekében klasszikus hegedűs zeneakadémiai hallgatóként felvettem társhangszerként a népi brácsát, így volt alkalmam heti rendszerességgel órákat venni.

Diplomám közeledtével megkerestek a budapesti Tóth Aladár Zeneiskolából, hogy szeretnék, hogy a klasszikus hegedű mellett népi vonós hangszereket is tanítsak. Ezért az első oklevelem megszerzését követően elvégeztem ebből is egy mesterszakot, így klasszikus hegedűművész-tanári és népi vonós tanári diplomával zártam a Zeneakadémiát.

Az így megszerzett két szakma tudásanyaga között már az iskolai évek alatt is rendszeresen kerestem az összefüggéseket. A népzenei képzés során megfigyeltem, hogy a klasszikus szakról való tapasztalataimmal ellentétben nem kapok olyan instrukciókat, hogy a népi brácsajátékban tetten érhető különböző zenei hangzások érdekében pontosan milyen mozdulatokat alkalmazzak, ezeket milyen kisebb egységekre lehetne lebontani, és hogyan, milyen

¹ mai nevén Farkas Ferenc Zene- és Aranymetszés Alapfokú Művészeti Iskola

² mai nevén Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti és Hangszerészképző Gyakorló Szakgimnázium

módszerekkel lehetne valakinek ezeket úgy megtanulni, hogy pontosan értse, hogy mikor, melyik izmát, hogyan kellene mozdítani és miért.

Ezeket a háttéranyagokat csak úgy voltam képes kidolgozni, hogy az adott zenei jelenségekhez szükséges technikai jellemzőket visszavezetem a klasszikus hangszeres tudásomra. Azonban egy a hangszeren kezdő, zeneiskolás kisgyermeknek erre még nincs lehetősége. Ezért feltételeztem, hogy a népi brácsaoktatás általam tapasztalt, hiányzó módszertani elemei általános problémákat okoznak az alapfokú zeneiskolákban tanító kollégák esetében is. Ez a kezdő gondolat indította el a kutatásomat.

A klasszikus- és népzenei tanítási módszertan képzésem során hatalmas különbségeket tapasztaltam. Ez az eltérés rávilágít, hogy a tíz évvel ezelőtti módszertani oktatásban a két szakterületen alapvető koncepcionális különbség volt. A népzenei szakma sokkal inkább épített a hagyományos, informális tudásátadáshoz kapcsolódó, nem tudatos utánczásra. Ennek korlátai csak később derültek ki, ma már a zeneakadémiai képzés önálló módszertani kurzust foglal magában.

Miután megszereztem a népzene-tanári képesítést és elkezdtem alapfokú művészeti iskolában tanítani, tanulmányoztam a népi brácsa alapfokú tantervét. Megdöbbenve tapasztaltam, hogy az 1. osztályos tananyag kötelező elemét képezi a dél-dunántúli és a széki tánczene (Oktatási Minisztérium 1999). Utóbbi eljátszásához egy 8–9 éves tanulónak meg kellene tartania az álla alatt egy 38-42 cm testhosszúságú (tehát ebben a nyak még nincs benne) brácsát, ami fizikai képtelenség. Bár ez elméletileg megoldható lenne átalakított feles hegedűkkel, emiatt további akusztikai és didaktikai problémák merülnének fel (Pap 1994, Rados 1950/51).

A széki zene megjelenése az alapfokú tanterv elején két okra vezethető vissza. Ebben az időszakban jórészt felnőttek és fiatalok tanultak népi brácsát a zeneiskolákban, így a fizikai akadály nem volt jellemző (Vizeli 2024). Emellett feltételezhető, hogy a széki zene nem módszertani, hanem történeti okok miatt került be a tantervbe. Mint ismeretes, az 1972-ben megindult magyarországi táncmozgalom egyik első és legfontosabb tánc- és zenei anyaga a széki volt (Jávorszky 2022: 34-36). Ez a felismerés segít megfogalmazni az értekezés hipotéziseit és kutatói kérdéseit.

2. Hipotézisek

1. A háromhúros brácsa dominanciája az alapfokú népzeneoktatásban történeti okokra vezethető vissza.
2. A klasszikus- és népzenei szakterület módszertani tapasztalatai kölcsönösen gazdagítanak egymást, kiemelt figyelemmel a klasszikus hegedűoktatás eredményeire.
3. Az intézményes zeneoktatásban nem lehetnek kizárólagosak a hagyományos tudásátadás módszerei.
4. A népi brácsa egyetemen oktatott tanítási módszertana a kisgyermekekre vonatkozó metodika szempontjából hiányos lehet, és emiatt valószínűleg nem kielégítő a végzett tanároknak a tudatos technikai fejlesztésre vonatkozó pedagógiai repertoárja sem.

3. Kutatói kérdések

1. Hogyan és milyen mértékben voltak hatással a táncházmozgalomban lejátszódó társadalmi folyamatok és a népzeneész közeg uralkodó gondolkodásmódja a népi brácsa alapfokú tantervére és tanítási módszertanára?
2. Miért volt sokáig korlátozott a klasszikus zenészek és a népzeneészek együttműködése?
3. A tanítási folyamat mely pontjain és milyen mértékben lenne javasolt használni a falusi adatközlők tanulási módszereit?
4. Milyen mértékben van szükség a klasszikus hegedű metodikájának a népi brácsa oktatásába való beemelésre? Mely részeire van szükség pontosan?

4. A kutatási módszerek bemutatása

4.1. Dokumentumelemzés

Az értekezéshez kapcsolódó kutatásom legfőbb módszere a dokumentumelemzés volt, aminek alapjául szolgáltak könyvek, tanulmányok, újságcikkek, feljegyzések, tantervek és zeneiskolai törzslapok. Ezek legnagyobb részét leíró jellegű, kvalitatív elemzések (Babbie 2001: 413), de a zeneiskolai törzslapok esetében előfordul a kvantitatív is.

4.2. Interjúk

A második kutatási módszerem a kérdőíves kutatás (Babbie 2001: 274-277) és az alapvetően a kvalitatív terepkutatásra (Babbie 2001: 316) jellemző interjúk sajátos elegye. Abból a szempontból kérdőíves kutatásnak minősül, hogy az egy kutatási körbe tartozó személyekre körülbelül ugyanazt a kérdéssort alkalmaztam, ugyanakkor azt nem írásban, hanem interjúk formájában tettem fel. Azért döntöttem így, mert egyrészt nem kellett nagyon sok emberrel beszélgetnem, másrészt a 100%-ban nyitott kérdéseimre adott válaszok meglehetősen szerteágazóak is lehettek, ami miatt alkalmanként lehetőség kellett, hogy legyen feltételes (Babbie 2001: 283) és pontosító (Babbie 2001: 300) kérdésekre is.

Az interjúalanyok három csoportra oszthatóak, a falusi adatközlő muzikusokra, az intézményes keretek között tanító pedagógusokra, és a nem intézményes keretek között tanító és/vagy egyéni fejlesztésű módszerrel dolgozó kollégákra. Az elkészült interjúkat legnagyobb részben kvalitatívan elemeztem, de egy pár adat esetében szükség volt kvantitatív elemzésre is. Ezek az elemzések helyenként elméletalkotási folyamattal (Babbie 2001: 316) is párosultak, valamint hasznosak voltak a hipotézisek tesztelése és az előzetes, illetve a kutatás közben tett megállapítások módosításának tekintetében. Az interjúk alkalmával kis mértékben alakulhatott a kérdezés terve (Babbie 2001: 336-339), ezért ezek mondhatóak félig strukturáltak.

Az egyes kutatási körökhöz tartozó interjúalanyok tulajdonképpen olyan, mintha egy fókuszcsoportot (Babbie 2001: 339-342) alkotnának, csak nem egy időben és helyen, hanem külön-külön tettem fel nekik a kérdéseket. Az elemzések nem csak változó-, hanem helyenként esetorientáltak is (Babbie 2001: 414), mert egyes adatok létrejöttében szerepet játszanak a megkérdezett pedagógusok életútjainak részletei is. Az elméletek megalkotása során indukciót és dedukciót is alkalmaztam (Babbie 2001: 39-40).

4.3. Esettanulmányok

Bár az értekezésnek nem célja egyes életutak elemzése, ezekre a falusi adatközlők és az alternatív módszereket alkalmazó pedagógusok esetében, rövid terjedelemben mégis szükség van, mert nagyban hozzájárulnak az adott tanulási vagy tanítási módszerek kialakulásához, és ezek nélkül nem is volnának teljes mértékben értelmezhetőek az egyes adatok. Ezeknek a pontoknak a bemutatásánál rövid esettanulmányok is olvashatóak (Babbie 2001: 329).

5. A disszertáció szerkezete

A disszertáció lényegi része alapvetően hat fejezetből áll. Az elsőben részletezem a táncházmozgalom kialakulását magyar és nemzetközi viszonylatban is, valamint a revival³ népzene kapcsolódását más zenei műfajokkal. A második fejezetben a táncházmozgalomhoz kapcsolódó társadalmi folyamatokat elemzem az indulástól (1972) egészen a 2010-es évekig, ezen kívül bemutatom a népzenevel foglalkozó, de nem oktatási célú intézmények megalakulását, a népzene médiajelenlétét, valamint a népzene és a klasszikus zene kapcsolatát. A harmadik fejezet a népzene oktatástörténetével foglalkozik, bemutatásra kerül a napjainkra már teljeskörűen kialakult alapfokú, középfokú és felsőfokú oktatás, illetve említést teszek a mindezek előzményeiként értelmezhető, más rendszerű képzésekről is. A következő két fejezet az interjúk kutatásaim eredményeit tartalmazza, az elsőben a falusi adatközlő zenészekkel, a másodikban pedig a zenetanár kollégáimmal történt beszélgetéseimből leszűrt adatok elemzése szerepel.

Az utolsó fő fejezet módszertani témájú, bemutatja a 80-as évek óta készült tanterveket, valamint egyes klasszikus hegedűoktatásban használatos kiadványok és tananyagok beépíthetőségének lehetőségét a népi brácsa oktatásba. Ezen kívül ugyanezzel a cézzal szóba kerülnek egyes nem állami intézményekben tanító kollégák saját fejlesztésű hangszertanulási módszerei is. Az értekezésben megtalálható több „Reflexió” című alfejezet is, amelyek a különböző témakörökben bemutatott tényszerű adatokat kapcsolatba hozzák a módszertan problémakörével, és rámutatnak, hogy egy adott folyamat milyen hatással volt a később elinduló, intézményes népi brácsa oktatás alakulására.

6. A hipotézisek megválaszolása

1. *Helytálló.* Annak hatására, hogy a táncházmozgalom elsősorban a széki zene megtanulásával indult el, a 90-es évek elejéig jobbra csak a háromhúros brácsát használták a népzeneészek a kíséretszekcióban. A klasszikus módszertanból kiindulva a hegedű és a klasszikus brácsa használata metodikailag lényegesen indokoltabb lenne a hangszertanulás első éveiben (Dénes – Kállay – Lányi – Mező 1966), ez a tantervben mégsem így mutatkozik meg.

³ Ez egy angolszász kifejezés, amely szó szerint újjászületést vagy megújulást jelent. Írországban nevezték el először így azt a mozgalmat, ami egy kihaltfélben lévő, hagyományos falusi kultúrának a direkt megtanulását és ennek köszönhető tovább éltetését jelenti olyan emberek részéről, akik nem születtek bele az adott közösségbe és eredendően nem részei annak. Sebő Ferenc adta ezt a nevet azoknak a javarészt városi zenészeknek és táncosoknak, illetve ezek csoportjainak, akik kívülről szemlélődve megtanulták és ezáltal megőrizték falusi kultúrák zenei vagy táncanyagát.

2. *Helytálló.* Egyes klasszikus hegedűiskolákban lévő tananyagok kiváló előtanulmányt biztosítanak a népi brácsajátékhoz, illetve ezeknek a rendszere segítene módszertanilag logikusabban felépíteni a népzene tananyagot is.
3. *Helytálló.* A hangszertanulás kezdetén a tanárkollégák egybehangzó véleménye szerint is szükség van a klasszikus hegedűoktatás metodikájára, mert kizárólag a hagyományos, falusi tanulási módszerekkel, bizonyos technikai korlátok miatt nem elérhető, hogy egy átlagos képességű gyermek felnőtt korára a Kárpát-medencében fellelhető, rendkívül különböző népzenei anyagokat egyaránt jó színvonalon meg tudja szólaltatni.
4. *Részből helytálló.* A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen a népi brácsa szakosok módszertani képzésének egyelőre nem képezik részét a kezdők és a kisgyermek tanítására vonatkozó tananyagok (Árendás). A Nyíregyházi Egyetemen azonban már beépítették ezt a tananyagba, így az itt végző hallgatók már kapnak erre vonatkozó információkat (Vizeli 2023).

7. A kutatói kérdések megválaszolása

1. A táncházmozgalomban, az első körülbelül tíz évben erőteljesen lekötötte a résztvevők energiáit az identitáskeresés, a népzene műfajának definiálása, valamint a klasszikus zenétől, a városi cigányzenétől és a mozgalommal szorosan összefüggő beatmozgalomtól való elhatárolása (Lévai 1977). A forrásokból és a készített interjúkból kapott adatok erőteljesen azt mutatják, hogy a táncházmozgalom és később a népzeneoktatás képviselőinek gondolkodásmódja azt követően sem változott meg számottevően ebben a kérdéskörben, hogy ez a bizonyos behatárolás már sikeresnek volt mondható. Ez a hozzáállás a pedagógiai életben nem segítette elő a népzene és a népzeneoktatásnak a más zenei műfajokkal és azok oktatásával való kapcsolódását. Mivel a jobbára felnőttfejjel, informális úton tanult revival népi brácsások, majd később tanárok szakképzetlenek voltak a hangszerük technikai követelményeivel kapcsolatos részletes tudásátadást tekintve, ezek az ismeretek nem jutottak el a főiskolai és az egyetemi hallgatókhoz sem. A 2000-es évektől kezdve folyamatosan növekszik a népzeneoktatásban az általános iskolás korú gyerekek száma. Az összefoglalt adatok az ő oktatásuk tekintetében jelentik a legnagyobb problémát.
2. A népzeneészek részéről a komolyzenészekről és a klasszikus zenei stílusról való elhatárolódás oka az 1. pontban is részletezett identitáskeresés volt. A klasszikus zenészek részéről a népzeneészek irányában érezhető meg nem értésnek pedig a források

szerint a különböző, számukra szokatlan hangszerkezelés és zenei megformálás volt az oka.

3. A klasszikus módszertannal összevetve úgy látszik, hogy a brácsatanulás 4-5. éve környékén lehet szó arról, hogy az adatközlő zenészek bizonyos tanulási módszereit importáljuk, mert ekkor már valószínűleg elég magabiztosan kezeli a növendék a hangszert ahhoz, hogy ne zavarja meg az addigitól eltérő metódus.
4. A népi brácsa tanárok (általános módszertani ismereteik nem lévén) egyéni ötletekkel és/vagy a klasszikus hegedű módszertanból, tananyagból, illetve segédanyagokból önállóan tájékozódva próbálták pótolni a kisgyermek tanításával kapcsolatos hiányosságait. Érdekesség, hogy több egyéni ötlet is nagyon hasonló valamelyik klasszikus oktatásban ismert módszerhez.

A hangszeres iskolák tartalmi elemzéséből és a kollégák visszajelzéseiből (interjúk) arra lehet következtetni, hogy nagy valószínűséggel átlagosan két év bevezető hegedűtanításra volna szükségük a leendő népi brácsa szakos növendékeknek, amely a klasszikus hegedű tanterv előírásai alapján történhetne. Ha alaposabban átnézzük a kapcsolódó követelményeket, akkor az látszik, hogy ebben az időszakban kell a tanulóknak elsajátítaniuk azokat az ismereteket, amik ennek a típusú hangszernek az alapvető kezeléséhez zenei stílustól függetlenül szükségesek lehetnek. Kiemelném ezek közül a billentést, az intonációt, a vonófogást, a vonóvezetést, a vonóbeosztást, a hűrváltást, valamint a *détaché*, a *legato*, a *portato* és a *martelé* vonást.

8. A kutatás további lehetséges irányai

Megállapítható, hogy a disszertációban kifejtett fő témakör, a népi brácsaoktatás metodikájának problémaköre jelentős szerepet játszik a tanárkollégák mindennapjaiban. Az interjúalanyok mindegyike megfogalmazott több, kisgyermek számára nehezen kivitelezhető vagy egyenesen teljesíthetetlen elvárást, amelyet a jelenleg hatályos tanterv tartalmaz. Az elkészült értekezés egy jó kiindulási alapot képezhet ahhoz, hogy a későbbiekben egy szaktanárokból álló csoport a klasszikus metodika felhasználásával átstrukturálja és újra felépítse az alapfokú népi brácsa oktatás tananyagait. Ehhez további kutatások, elemzések, illetve egyes később megszülető konkrét tananyagok tesztelése is szükséges lesz. A végső cél mindenképpen egy kezdők és főleg kisgyermek számára jól használható tanmenet kialakítása lenne, amely amellet, hogy metodikailag jól van felépítve, megőrzi a népzene tradicionális értékeit is. A dolgozat nem utolsósorban arra is rámutat, hogy szükséges volna a Liszt Ferenc Zeneművészeti

Egyetem népi brácsa szakán a módszertani képzés részévé tenni azokat a klasszikus tananyagokat, amelyek a leendő alapfokú művészeti iskolai tanárkollégák segítségére lennének a kisgyermek tanítása során.

9. A tézisfűzetben hivatkozott irodalom

Dr. Árendás Péter. Tantárgyi program. *A népi brácsa tanításmódszertani anyaga, témakörei. Szakmódszertan, szakdidaktika és pedagógiai repertoárismeret.* Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem. Népzene Tanszék.

Babbie, Earl 2001. *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata.* Balassi Kiadó. Budapest.

Dénes László – Lányi Margit – Kállay Géza – Mező Imre 1966. *Hegedűiskola I.* Editio Musica. Budapest.

Jávorszky Béla Szilárd 2022. *Táncház 50. Történetek a táncházmozgalom fél évszázadából.* Kossuth Kiadó. Budapest.

Lévai Júlia 1977. Zenei köznyelv: népzene, magyar nóta, sláger vagy beat? *Mozgó Világ* 1: 99-105.

Oktatási Minisztérium 1999. *Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja. Népzene.* ROMI-SULI Könyvkiadó és Továbbképző Műhely. Budapest.

Pap János 1994. *A hangszerakusztika alapjai.* Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola. Budapest.

Rados Dezső 1950/51. *A hegedűtanítás módszertana (Ideiglenes jegyzet).* Kézirat. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenetudományi Osztálya. Budapest.

Vizeli Máté 2023. Interjú Sárközi Áronnal, a váci Pikéthly Tibor Zeneművészeti Szakgimnázium és a Nyíregyházi Egyetem Zenei Intézetének tanárával. 2023. 11. 02. Üröm. Hangfelvétel a felvételnéző tulajdonában.

Vizeli Máté 2024. Interjú Szerényi Bélával, az Óbudai Népzenei Iskola igazgatójával. 2024. 01. 02. Budapest. Hangfelvétel a felvételnéző tulajdonában.

10. Publikációk

Vizeli Máté 2018. Hegedűtanulás többféle zenei stílusban. In: Magyar Margit (szakm. vez.): *Újító törekvések. Megújuló művészetpedagógia. Jó gyakorlatok értéktára 2. kötet.* Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége. Budapest.

Kéringér Gábor – Vizeli Máté 2021. Ha nagy leszek, zenész leszek... A család, mint pályaorientációs tényező a zenésszé válás útján. In: Juhász Erika – Kattein-Pornói Rita (szerk.): *Tanulói társadalom. Oktatáskutatás járvány idején. Absztraktfüzet.* Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete. Budapest.

Vizeli Máté 2022. A magyarpalatkai cigányzenész családok bemutatása. *Parlando*. 1.

Vizeli Máté 2022. Lehetséges változtatások a népi brácsa tanítási módszertanában. In: Juhász Márta Klára (szerk.): *Változások a pedagógiában – a pedagógia változása IV. Programfüzet és rezümék.* Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar. Esztergom.

Vizeli Máté 2022. Lehetséges változtatások a népi brácsa tanítási módszertanában. In: Juhász Márta Klára – Karainé Gombocz Orsolya – Mongyi Norbert (szerk.): *Pedagógiai változások – A változás pedagógiája IV.* Pázmány Péter Katolikus Egyetem. Budapest.

Vizeli Máté 2022. „Kilépni Bartók árnyékából”. *Folkmagazin*. 4.

Vizeli Máté 2022. A falusi vonósbandák hangszer tanulási módszerei és azoknak az intézményes népi brácsaoktatásba való beépítésének lehetőségei. In: Juhász Erika – Kattein-Pornói Rita (szerk.): *Oktatás egy változó világban – Kutatás, innováció, fejlesztés.* Absztraktfüzet. Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete. Budapest.

Kéringér Gábor – Vizeli Máté 2023. Ha nagy leszek, zenész leszek... A család, mint pályaorientációs tényező a zenésszé válás útján. *Parlando* 5.

Vizeli Máté 2023. Erdélyi adatközlő brácsások hangszer tanulási módozatai. *Parlando* 6.

Vizeli Máté 2023. Erdélyi adatközlő brácsások hangszer tanulási módozatai. In: Juhász Erika – Kattein-Pornói Rita (szerk.): *Az oktatás határdimenziói.* Absztraktfüzet. Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete. Szombathely.

Vizeli Máté 2023. Lehetséges változtatások a népi brácsa tanítási módszertanában. In: Váradi Judit – Kerekes Rita – Kiss Julianna (szerk.): 3. Zenepedagógiai konferencia. Kutatások a zene és a zenepedagógia világában. Absztraktfüzet. Debreceni Egyetem. Debrecen.

Vizeli Máté 2023. Lázár Zsigmond: Csontváry utazásai. *Folkmagazin*. 3.

Vizeli Máté 2024. Az alapfokú népi brácsa tanítás problémakörei egy interjú kutatás tükrében. In: Juhász Erika – Gyányi István (szerk.): *Az oktatás időszerű narratívumai*. Absztraktkötet. Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete. Eger.

Vizeli Máté 2024. The problems of the curriculum and of teaching the folk viola on the primary level. *Eruditio – Educatio*. 4.